

BUDAPEST
T.

Magyar Nemzeti Múzeum

T. p

BÁCSKA

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Novisad, Kralja Petra ul. 30.
L. u. Telefonszám 21-37, éjjel 20-58. Sürgőnyelme: „Délbácska”
Novisad. Póstatakarékpénztári csekszámla Zagreb: 46.692.

Noviszád, 1929. szeptember 24.

KEDD

Előfizetési ára: egy óra 40 din., három óra 120 din., fél
évre 240 din., egész évre 480 din. Egyesszám ára hétköznap
1.50 din., vasárnap 2 din. Külföldön egy hónapra 50 dinár.

Ujabb polgárháboru fenyeget Kinában

Fellázadt egy hadosztály és elindult Kanton bevételére

Sanghaiból jelentik: Kinában új polgárháboru áll küszöbön. A nacionalista kormány negyedik hadosztálya, amely Honan tartományban állomásozik fellázadt a hankingi kormány ellen és elindult, hogy bevegye Kanton. A hadosztály déli irányban nyomul előre és Santung tartományban egyesülni fog egy másik lázadó hadsereggel.

A lázadók szellemi vezére hirszerint Feng-Ju-Shiang tábornok, bár a nankingi kormány ezt a feltevést valószínűtlennek tartja. Csang-Kai-Sek tábornok három had-

osztály küldött Honan tartományba, a lázadók leverésére.

Kantonban a küszöbön álló támadás híre nagy pánikot keltett. A hatóságok sürgős segítséget kérnek a kormánytól. A felkelő hadosztály tábornoka Csang-Kai-Sek egyik legbizalmasabb embere volt, a negyedik hadosztály pedig a kínai hadsereg legfegyelmesebb csapatteste.

Nankingban biznak benne, hogy Csang-Kai-Sek nagy tekintélye ezuttal is megmennti a nankingi kormányt a bukástól.

Az erdőügyi panama vádlottai a beográdi államtanács előtt

Tegnap kezdődött az államtanács előtt a főtárgyalás az erdőügyi panamával vádolt főtisztviselők fegyelmi ügyében

Beográdból jelentik: Az államtanács, mint a legfelsőbb fegyelmi bíróság, tegnap kezdte meg annak a feltűnést keltő bűnyegnek a tárgyalását, amelynek vádlottjai dr. Novák Lujo, az erdő- és bányügyi miniszter volt helyettese, Sztamenkovics Miodrag volt erdőügyi vezérigazgató, Ilics Szlavolyub volt miniszteri osztályfőnök, Karop Karlo, a szarajevói erdőigazgatóság volt igazgatója, dr. Mišević Dimitrije, a szarajevói erdőigazgatóság volt jogtanácsosa és Babin Radovan, a szarajevói erdőigazgatóság volt inspektora. A főtisztviselőket az azzal vádolják, hogy

különböző visszaéléseket követtek el a boszniai és horvátországi erdőségek hosszulejárati szerződésének szerkesztése körül, továbbá hogy szabálytalanul rendeltek el árlejtéseket s nagyobb összegeket fogadtak el tervezetek készítésére, amelyek azonban sohasem készültek el.

A főtárgyalás megnyitása után az elnök a vádirat felolvasásához kezdett, amely egész nap tartott. A tárgyalást kedden folytatják.

Állati sorban élnek a bányászok Oroszországban és éjszakánként kilométer hosszúságban hevernek az uccákon a hajléktalan koldusok

Angolországi kommunista bányászok feltűnést keltő beszámolója oroszországi tanulmányutjukról

Londonból jelentik: Két angliai bányász, meggyőződéses kommunisták, akiket a bányatulajdonosok saját költségükön küldtek ki Oroszországba, az ottani bányász viszonyok tanulmányozására, vasárnap este előadást tartott oroszországi tapasztalatairól. Elmondották, hogy amikor Oroszországba érkeztek, az ottani hatóságok börtönnel fenyegették meg őket, később pedig mindenféle kedveskedéssel akarták őket levenni a lábukról.

Olyan bányákban fordultak meg, amiket még nem láttak és sohasem hitték volna, hogy azokban emberek is dolgozhatnak.

Egyszerű lyukak ezek, amelyekbe a bányászok függőlegesen, a hátukon csuszva ereszkednek a föld mé-

lyébe.

Csodálatos, hogy valaki innen visszatérhet. A védelmi berendezkedésnek nyoma sincs, míg a bányászok hat-nyolc órát dolgoznak egyfolytában, mozdulatlanul fekvve, a legrettenetesebb viszonyok között. Olyan bányákra is akadtak, amelyekben a bányászok ingyen dolgoznak, mert

egész bérüket lefoglalta a kormány állítólagos iparfejlesztő célokra.

A városokban mindenütt leírhatatlan a piszok és nyomoruság, az uccák hemzsegek a koldusok ezreitől. Éjszakánként

több kilométer hosszúságban lepi el az uccák kövezetét a hajléktalan koldusok.

Ezzel szemben Moszkvában egy mérföld

hosszu uccát láttak, telve fényesnél-fényesebb üzletekkel. Bebizonyosodott tehát, hogy azok az állapotok, amelyekről a kommunisták panaszkodnak, Oroszországban sokkal fokozottabb mértékben vannak meg és

az angol bányamunkások élete valószínűleg az oroszországiakéhoz képest.

Az előadók táblákat függesztettek ki a teremben a következő felirással: „Oroszországi kéjutazásra ingyenes jegypénztár. Jelentkezéseket mindenkor elfogadunk!”

A kommunista bányászok beszámolója Angliában nagy feltűnést keltett.

Ma kezdődnek Londonban az angol-orosz tárgyalások

Londonból jelentik: Dovgalevskij párisi szovjet nagykövet vasárnap este Londonba érkezett és tegnap újból megkezdte a tárgyalásokat Henderson angol külügyminiszterrel. Rikov a népbiztosok tanácsában tegnap kijelentette, hogy Dovgalevskij felhatalmazására kizárólag az eljárás módozatainak megválasztására szorítkozik. Rikov ezután a leghevesebben támadta az angol kormányt, amely szerinte semmiben sem különbözik konzervatív elődjétől.

Változóan felhős s egyelőre még nyugtalan idő várható

Noviszádon tegnap délbén 17 fok Celziusz volt a hőmérséklet

A légnyomási viszonyok északon átalakultak, a depresszió kettévált, egyik része a Jeges tenger felé, a másik Déloroszország felé vette útját, ekközben északon a légnyomás erősen emelkedett. Középeurópában jelentékeny nyomáskülönbségek s így élénk szelek vannak. Eső Középeurópában és Déloroszországban esett. Az időjárás általában hűvös. Hazánkban változékony, szeles volt s a vasárnapi 24 fokkal szemben, tegnap délbén 17 fokra süllyedt a hőmérő. A hőmérséklet mindenütt a normálnál alacsonyabb. A meteorológiai prognózis szerint

változóan felhős, főleg éjjel igen hűvös s egyelőre még nyugtalan idő várható.

A beográdi obszervatórium jelentése szerint tegnap reggel 8 órakor a következő hőmérsékletet jegyezték fel az ország egyes városaiban:

Beograd 13, Zagreb 14, Ljubljana 10, Noviszád 13, Vrsac 12, Veliko Gradiste 13, Koviljacska 12, Szarajevo 11, Uzsice 11, Kragujevac 11, Krusevac 11, Kraljevo 12, Zajecsar 14, Vranje 13, Koszovszka Mitrovica 14, Szkopljje 13, Stip 11, Prilep 13, Kotor 19, Szplit 19, Mosztár 19.

A petrovaradini katonai meteorológiai állomás jelentése szerint az egész országban felhős idő várható, helyenként esővel, északnyugati szelekkel. A hőmérséklet továbbra is süllyedni fog.

Noviszádon tulnyomóan felhős idő várható, helyenként esővel. A hőmérséklet 10 és 21 fok között váltakozik.

Szabadulni akart egyik hitelezőjétől s feljelentést tett ellene kommunista üzelmek miatt egy ismert zagrebi ügyvéd

A rendőrség megállapította, hogy az ügyvéd bosszúból jelentette fel hitelezőjét s a feljelentő ügyvédet letartóztatta

A zagrebi rendőrség feltűnéstkeltő letartóztatást fogantatott, amelynek rendkívül érdekes háttere van. A rendőrséghez ugyanis a napokban feljelentés érkezett Juresics György ügyvédi irnoktól, amelyben Juresics azzal vádolja meg Zadravec Gyura zagrebi pénzbeszédőt, hogy veszedelmes kommunista, aki résztvett a zagrebi esendőrlaktanya ellen elkövetett bombamerényletben s

több ízben azzal fenyegetőzött, hogy a merénylők véres bosszút állnak a zagrebi rendőrfőnökség több tisztviselőjén.

A rendőrség a feljelentés alapján azonnal letartóztatta Zadravecot, aki a kiállítás alkalmával a legnagyobb meglepetéssel értesült az ellene felhozott vádakról, majd amikor közölték vele, hogy a feljelentést Juresics György adta be ellene, nyomban kijelentette, hogy

a feljelentés csakis Kulesár György dr. zagrebi ügyvéd irodájában készült, ahol Juresics alkalmazásban áll.

Zadravec elmondotta, hogy Kulesár György dr. régi haragosa s valószínűleg ilyen módon akart bosszút állani rajta, egyben pedig annak a gyanújának adott ki fejezést, hogy Juresics az ügyvéd megbízásából írta a feljelentést ellene.

A rendőrség őrizetbe helyezte Zadravecot, egyben azonban vizsgálatot indított annak a megállapítására, mennyiben felelnek meg Zadravec kijelentései a valóságnak.

A nyomozást vezető tisztjelölő először Zadravec munkaadóját hallgatta ki, aki tanuallomásában kijelentette, hogy

Zadravec sohasem foglalkozott politikával, a kommunistákkal sohasem állott összeköttetésben egyébként pedig derék, becsületes és szorgalmas ember, aki munkaadója legnagyobb meglegedésére végzi kötelességét.

Ezekután a rendőrség Kulesár György dr. ügyvédet és Juresics György irnokot állította elő. Kulesár György tiltakozott a gyanúsítás ellen s kijelentette, hogy egyáltalában nincs tudomása Juresics feljelentéséről. Ezzel szemben Juresics beismerte, hogy

a feljelentést Kulesár György dr. diktálta neki s ennek dokumentálására be is mutatta a rendőrségnél a feljelentés konceptusát, amelyet Kulesár György dr. sajátkezűleg írt.

Most már Kulesár dr. sem tagadhatott s töredelmesen bevallotta, hogy Zadravec-

nek nagyobb pénzüsszeggel tartozott s miután Zadravec több ízben érelyesen követelte a kölcsön visszafizetését,

feljelentést tett hitelezője ellen, abban a hiszében, hogy hosszabb időre szabadulhat tőle.

A rendőrség az ügyvéd vallomása alap-

ján azonnal szabadlábra helyezte az ártatlanul meggyanusított Zadravecot,

Kulesár György dr. ügyvédet pedig valamint Juresics irnokot letartóztatta.

A rendőrfőnökség a konkrét esettel kapcsolatban kommunikét tett közzé, amelyben megállapítja, hogy a legnagyobb szigorral jár el a kommunisták ellen, de ugyanolyan szigorral üldözi azokat is, akik alaptalan feljelentésekkel börtönbe akarnak juttatni ártatlan embereket s ily módon vélik likvidálni az egyes emberekkel szemben táplált ellenszenvüket.

Kulesár György letartóztatása egyébként nagy feltűnést keltett Zagrebban, a hol az ügyvéd igen előkelő szerepet játszott. Kulesár dr. vukovári származású jugoszláv állampolgár, aki a budapesti horvát-szlóven internátusban végezte középiskoláját és a zagrebi egyetemen jogi tanulmányait. Sportkörökben is nagy hírnévként örvend Kulesár György, aki mint vívóbajnok szerzett nagy érdemeket.

Ittas állapotban agyonszurta legjobb barátját egy moli pékmester

A szerencsétlen ember vasárnap reggel az Uzelac szanatoriumban meghalt

A napokban véres esemény történt Molon, amelynek áldozata Vrbaski Ljubomir 23 éves kovácsmester

vasárnap reggel az Uzelac szanatoriumban meghalt.

A véres eset e özménye a következő: Vrbaski Ljubomir a múlt esütörtökön egész nap mulatott legjobb barátja, Maties Darilo moli pékmester társaságában. Mulatozás közben a két jóbarát több ízben összeszólalkozott, mielőtt azonban komoly-leszámolásra került volna a sor, Vrbaski egy másik vendéglobbe távozott, ahol tovább ivott. Az összeszólalkozás a halászi jog miatt keletkezett, amelyet Maties és Vrbaski közösen bérlettek, a vendéglobben tartózkodó emberek azonban nem tulajdonítottak nagyobb jelentőséget az esetnek s nem avatkoztak be a két társ perpatvarába.

Vrbaski a délután felmáran az előbbi vendéglobbhoz tért vissza, nem lépett azonban a helyiségbe, hanem a pincérel kihívatta Matiesot, azzal az ürüggyel, hogy fontos dolgokat szeretne vele megbeszélteni. Maties Darilo azonnal kiment s Vrbaski elé lépett, aki

azonnal rátámadt és heves szemrehányásokkal illette, amiért durván

viselkedett vele szemben.

A veszekedés hevében Maties Danilo hirtelen kést rántott elő a zsebéből

s Vrbaski mellébe szurta, aki eszméletlenül esett össze.

Időközben kiszaladtak a vendégek és értesítették a rendőrséget is, amely azonnal letartóztatta Matiesot, az eszméletlen kovácsmestert pedig egy orvos részesítette első segélyben.

Miután Vrbaski sebesülése súlyosnak látszott, a rendőrség még aznap a noviszádi Uzelac-szanatoriumba szállította.

Az orvosok mindent megkíséreltek, hogy megmentse Vrbaskit az életnek, de minden láradozásuk hiábavalónak bizonyult.

Vrbaski vasárnap reggel anélkül, hogy egy percere is visszanyerte volna eszméletét, meghalt.

A szanatorium vezetősége azonnal jelentést tett Vrbaski haláláról a noviszádi ügyészségnek, valamint a moli esendőrségnek is. Az ügyészség még a tegnapi nap folyamán elrendelte Vrbaski holttestének felboncolását, egyúttal pedig eljárást indított a gyilkos pékmester ellen, akít beszámoltattak a noviszádi ügyészség fogházába.

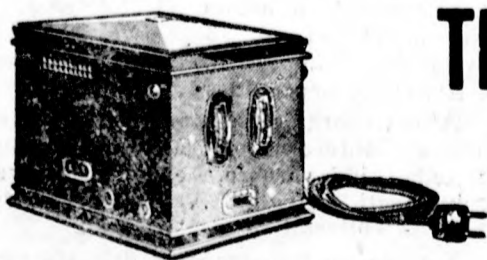
Játék közben agyorlítotték egy fiatal leányt az egyik budapesti cukrászdában

Budapestről jelentik: A Krisztina-téri Moravetz-cukrászdában vasárnap este Gösz István 19 éves cukrásztanonc munkaadójának vadászfegyverével agyorlította a gazda Irén nevű leányát. Moravetz Géza a fegyver

tulajdonosa hangoztatja, hogy a fegyver nem volt megtöltve, amikor Gösz a falról leakasztotta. Gösz István a gyilkosság után elmenekült, de rövidesen jelentkezett a rendőrségen és előadta, hogy a fegyver véletlenül sült el. A kihallgatott tanuk megerősítik ezt a feltevést és a rendőrségnek is az a nézete, hogy véletlen szerencsétlenség történt.

— **Meghalt Dubois francia biboros.** Párisból jelentik: Dubois biboros tegnap délután öt óra huszonöt perckor meghalt.

— **A levegőbe repült kilenc vagon tüzijáték.** Norfolkból (Virginia) jelentik: Kileneg vagon tüzijátékot, amelyet meg akartak semmisíteni, mert nem fizették ki érte a vámot, tegnap máglyába hordták össze és a máglyát meggyújtották. A tüzijáték nem várt erővel robbant fel és harminc kilométeres körzetben nagy károkat okozott. Huszonöte ember megsebesült.

TELEFUNKEN-RÁDIÓ

ARCOLETTE 30 W.

Az új 3 lampás hálózati kes ülék, minden bataria nélkül. Főképviselet:

ALTERNO - RELAIS

NOVISAD, MŰSZAKI VÁLLALAT • Tel 24-14, 24-87

Megkezdődtek a piroti jugoszláv-bolgár tárgyalások

A tegnapi ülésen kölcsönös üdvözléseket váltottak s megállapították a mai ülés napirendjét

Pirotból jelentik: Tegnap délután négy órakor kezdődtek azok a nagyfontosságú tárgyalások, amelyek a Jugoszlávia és Bulgária között felmerült határügyek rendezésére vonatkoznak. A jugoszláv delegáció Vintrovics Rajko külügyminiszteri osztályfőnök vezetése alatt még az elmúlt éjszaka érkezett Pirotba, míg a bolgár delegáció Popov vezérkari ezredessel az élen tegnap reggel érkezett meg. Mindkét delegációt a város polgármestere, a hadosztályparancsnok és a főszolgabíró fogadták.

A két delegáció közös tanácskozása teg-

nap délután 4 órakor kezdődött s 6 óráig tartott. Az ülésen, amelyen Vintrovics elnök elnökölt a két delegáció vezetői kölcsönös üdvözléseket váltottak, majd megállapították a mai ülés napirendjét. A mai ülés első pontja tényleges megszerkesztése annak a szabályrendeletnek, amely hivatva lesz

a határforgalmat rendezni és barátságosabb atmoszférát teremteni a határon.

A következő ülést ma délelőtt 9 órára hívták össze.

A legfelsőbb államvédelmi törvényszék tegnap kezdte tárgyalni Ozsanics Márkó zagrebi pincér bűnügyét

Grauer Alfréd detektiv merénylője a bíróság előtt

Beogradból jelentik: A legfelsőbb államvédelmi törvényszék tegnap tárgyalta Ozsanics Marko zagrebi pincér bűnügyét, akit gyilkossági kísérlettel vádol az ügyész. Mint ismeretes, 1928. december 27-én fel-tűnésteltő merénylet történt a zagrebi Korzó kávéházban. A kritikus időben Grauer Alfréd beogradi detektiv tartózkodott a kávéházban, aki előzőleg valamilyen politikai ügyben folytatott nyomozást, amelybe Ozsanics is bele volt keverve. Este fél 3 órakor a kávéház főpincére odalépett Grauer asztalához és közölte vele, hogy valaki telefonon akar beszélni vele. Grauer mítsem sejtve a szuterén helyiségekben levő telefonhoz sietett, alig haladt el azonban a ruhatár mellett, amikor egy függöny mögül

négy revolverlövés dördült el s az egyik golyó Grauer mellébe hatolt, aki eszméletlenül esett össze.

A rendőrség azonnal széleskörű nyomozást indított az ismeretlen tettes ellen, aki azonban eltűnt az üldözői szeme elől.

Csak három nap múlva sikerült a rendőrségnek a merénylőt felkutatni Ozsanics Marko főpincér személyében. A merénylő ugyan határozottan tagadta bűnösségét, megállapítást nyert azonban, hogy Ozsanics a merénylet előtt több ízben hangoztatta, hogy „végezni fog Grauerrel”, aki halálos ellensége s aki sok kellemetlenséget okozott ne-

ki már.

A nyomozás folyamán több tanu is igazolta, hogy Ozsanics a merénylet előtt a kávéházban járt, majd miután meggyőződött, hogy Grauer is a kávéházban tartózkodik, azonnal elment. Valószínűnek látszik tehát, hogy Ozsanics először kelepcebe esalta a detektivet, majd a függöny mögött bujt el s várta a detektiv érkezését, akit azután több revolverlövésével leterített.

A tegnapi tárgyaláson a vádlott tagadta bűnösségét és alibit igyekezett igazolni.

— Igaz ugyan — mondotta Ozsanics —, hogy a kritikus napon a kávéházban jártam, de nem azért, hogy kikémleljem a helyzetet, hanem azért, hogy egyik barátomtól pénzt kérjek kölcsön s hazautazhassak.

A vádlott azután részletesen ismertette, hol tartózkodott, kivel beszélt s kinek a társaságában volt a merénylet idején, majd újból ártatlanságát hangoztatta.

Ezután a bíróság Grauer Alfréd detektivet hallgatta ki, aki elmondotta, hogy a merényletet csak Orsanics követhette el, aki tagja volt annak az ifjúsági szervezetnek, amely állandóan az életére tört s több ízben halállal fenyegette.

Miután a bíróság még több tanut hallgatott ki, az elnök délután fél egy órakor félbeszakította a tárgyalást s folytatását ma reggel 8 órára tűzte ki.

Végrehajtották az ítéletet Odobasics Ivánon, a szerémségi rablógyilkoson

A nyilvánosság kizárásával történt a kivégzés A rablógyilkos Istenben megnyugodva lépett a bitófa alá

Mitrovicáról jelentik: Vasárnap délelőtt 9 órakor hirdette ki a mitrovicai törvényszék a semmitőszék határozatát, mely szerint a mitrovicai törvényszék által halálra ítélt Odobasics Iván halálos ítéletét megerősítette, míg a halálra ítélt Misics Lázár és Jociés Milán halálos ítéletét életfogytig, illetve husz évi fegyházra változtatta meg, a gyilkosság napján minden évben október

5-én sötét zárkával és bőjtvel sulyosbitva.

A vádlottak a terhükre rótt bűncselekményt mult év október 5-én követték el Bugyanovci szerémségi községben, ahol meggyilkolták Bozsics Gyoka gazdálkodót, a fiát és annak feleségét. Ezt megelőzőleg is többrendbeli rablást és utonállást követtek el.

Amikor Gregurics tanácselnök felolvas-

ta az ítéletet

az akasztófától megszabadult két rablógyilkos felállt és „zsivió kralj” kiáltással, örömmel vette tudomásul a megkegyelmezést.

Az ítélet felolvasása után Gregurics tanácselnök megkérdezte Odobasicstól, van-e valami mondanivalója, vagy kívánsága.

— Sajnos, hogy ártatlanul kell meghalnom, — mondotta Odobasics.

Egy kívánsága volt csak, hogy tetemét rigyék szőlőfalujába, Zsarkovácra.

Odobasics sápadtan, minden ízében remegve hallgatta az ítéletet.

Megtört volt a sok izgalomtól, napok óta alig vett táplálékot magához és aludni sem tudott.

A siralomházban

Este 8 órakor meglátogattam Odobasicsot a siralomházban.

A magánzárka mélyén, terített asztal mellett fogadta látogatásomat. Legalább öt napra való csirkésült feküdt előtte az asztalon, cukrászsütemény, szőlő, egy üveg pálinka és egy üveg konyak.

Sorra érkeztek a Pravda, a Politika, a Vreme és a Jutarnji List munkatársai is.

— Van-e valami kívánságod Iván, hogy megírjuk az ujságban, — kérdeztük tőle.

— Van! — mondotta élénken.

— Irjátok meg uraim, hogy egy ártatlan ember bűnhődik. Nem követtem el a bűnt és bocsássatok meg, hogy őszinte vagyok, de a szerémségi nép nagyon rossz nép. A sors utól fogja érni mindazokat, akik vesztet akárták. Sajnálom jószágos feleségemet, aki nem fogja tudni halálomat. Sajnálom négy apró gyermekemet, akik árvaságra jutnak és egész életükön át hordani fogják a szégyenbélyeget.

— Hiszel-e Istenben? — kérdeztem tőle.

— Hiszek, uram. És az az egyetlen reményem, hogy a jó Isten nem fogja elhagyni gyermekeimet.

Erre tudok egy jó közmondást:

Az Isten elküldte Szent Pétert, hogy egy asszonynak a lelkét hozza el. Elment Péter, hogy teljesítse a parancsot, de amint meglátta, hogy az asszonynak két apró gyermeke van, nem tudta végrehajtani a parancsot.

Visszatért az Istenhez és elmondta az esetet.

Ekkor az Isten elküldte Pétert, hozzon egy kagylót a tengerből. Elment Péter és hozott egy kagylót.

— Törd fel, mondotta az Isten.

Péter feltörte és élő kis állatkák hulltak ki a kagylóból.

— Mond Péter, ki viseli gondját e kis állatkáknak a tenger fenekén? — kérdezte te az Isten.

— Te Uram, — felelte Péter.

— Én fogom viselni majd a gondját a gyermekeknek is.

— Már meg is irtam utolsó leveletem a feleségemnek, hogy

neveljen tisztességes embereket a gyermekeimből.

Nem mondom, hogy ne menjen újra férjhez, de ha nem menne, maradjon tisztességes.

Erre elővette felesége és gyermekei fényképét és boldogan mutatta.

— Van-e reményed Iván, hogy kegyelmet kapsz? — kérdelem tőle.

— Van, — mondotta sietve. — Az ügyvédem mondotta, hogy a feleségem, a gyermekeimmel ma Beogradba mentek, hogy őfelségétől kegyelmet kérjenek. Elvitték a diplomámat, ahol meg van írva, mennyit harcoltam hazámért és királyomért. Végigszenvedtem az albániai visszavonulás minden borzalmát. Ott voltam a szoluni győzelmes csatában is. Meg az is reménnyel tölt el, amit az éjjel álmodtam, amikor pár percre elszenderedtem:

Azt álmodtam, hogy egy kocsin álltam körülöttem lovak ugrándoztak és meg akartak harapni. Védekeztem ellenük és hogyan azt már nem tudom, de megszabadultam.

Közben folyton iszik és egyik cigarettát a másik után szívja. Enni már nem tud hanem a siralomházban futkározó két kis cicát eteti a csirkésülttel.

Egyébként nyugodt. Nem színészkedik, nem pózol. Belenyugodott sorsába, mert mint ő mondta: „azért születünk, hogy meghaljunk”.

Később már elerzékenyült és könnyek törtek elő szeméből.

Bucsuzkodtunk tőle. Kért, hogy még az éj folyamán látogassuk meg. Két óra felé elaludt, de alig aludt fél órát, amikor a beogradi vonattal érkező vendégek keltették fel álmából. A bátyja, annak két fia, ezenkívül még hét falubeli jóbarátja érkezett. Reggel fél ötör ismét felkerestem, de már akkor nem reménykedett.

Fáradtan felelt a hozzáintézett kérdésekre. Meglátszott rajta a nagy mennyiségű alkohol és az utolsó órák szenvedései.

Öt óra után jött egy rendelet, hogy az összes kiadott jegyek érvénytelenek és még újságírók sem lehetnek jelen a kivégzési aktusnál.

Az uccán az emberek százai vártak türelmetlenül a hűvös reggelen.

Háromnegyed hatkor kinyílt a nagy kapu és az újságírókat szólították be.

A bitófa árnyékában

Belépünk. Halotti csend a börtönudvaron. A hivatalos személyek megilletődötten nézik Hanouszek orvos munkáját.

Fehér kendővel leterítve a halott arca, kezei megkékültek, melle viaszszárga. A bitó mellett Hart hóhér zsakettben, magas cilinderral és fehér kesztyűvel. Izgalmasan telnek a percek. A csendet az orvos hangja töri meg. Jelenti, hogy

12 perc után megszűnt a szívverés.

A holttest még egy óráig függve maradt, azután átszállították a kórház halottas kamrájába.

Hozzátartozói a törvényszék engedelmével szülőfalujába szállítják, ott fog pihenni megbűnhődött teteme.

S. I.

TÖZSDE

ZARLATOK

Hétfő, szeptember 23.

BEOGRADI TÖZSDE

London 276.02—275.02, Páris 223.58—221.58, Newyork 56.87—56.67, Genf—Zürich 1097.40—1094.40, Milánó—Trieszt 298.48—296.48, Prága 168.73—167.93, Bécs 8.015—7.985, Budapest 9.9377—9.9077, Berlin 13.555—13.525.

Allampapírok: Hadikárpótlási prompt 404—404, december 31-ére 416—415.75. Nemzeti Bank 8160—8160.

BEOGRADI TERMÉNYÁRAK

Buza fővonal 76—77, 2%, 185—186. Buza fővonal 76—77, 3—4%, 185—185. Buza fővonal 77—78, 2—4%, 193—194. Bab fővonal prompt 446—446. Irányzat: Lanya.

BUDAPESTI HATARIDŐS TERMÉNYTÖZSDE

Irányzat: Barátságos. Forgalm: Élénk. Buza októberre 21.88—21.89, márciusra 24.31—24.32, májusra 25—25.02. Rozs októberre 16.83—16.84, márciusra 19.04—19.05. Tengeri májusra 17.74—17.76.

NOVISZADI TERMÉNYTÖZSDE

Buza 77 kg. bácskai 192.50—195, 78 kg. 194—196, bánáti 77 kg. 190—192.50, tiszai uszályrakomány 78 kg. r. k. 205—207.50, dunai uszályrakomány 77 kg. r. k. 202.50—205, szerémi k. d. 187.50—190, szerémi dunai r. k. 200—202.50, árpa bácskai és szerémi 63—64 k. d. 125—127.50, zab bácskai és szerémi k. d. 152.50—155, tengeri bácskai bánáti és szerémi k. d. 155—160. Export mal mok irányarai. Buzaliszt szept.-dec. 30 nap kassza, vagy 1.5% skonto 330—340, kettes 310—320, ötös 285—290, hatos 260—265, hetes 220—225, nyolcas 125—130. Egyéb mal mok effektív kötési, buzaliszt nullás gg. és g. 290—300, kettes 270—280, ötös 245

A piaci kisárusok árdrágítása ellen szólaltak fel a noviszádi városi bizottság tegnapi közgyűlésén

Megválasztották az új városi adótisztet

A noviszádi városi bizottság tegnap délután 4 órakor Borota Braniszláv dr. polgármester elnöklété alatt közgyűlést tartott, amelyen több fontos kérdést tárgyaltak le. A polgármesteri jelentéshez Mirkovics Glisa képviselőtestületi tag szólalt fel, aki

vetőt emel a piaci kisárusok árdrágítása ellen.

A szónok megállapítja, hogy amíg a termelő a legsúlyosabb válsággal küzd s potom áron kénytelen az árun tudadni, addig a kisárusok óriási haszonnal adják tovább ugyanazt az árut. A szőlőt például 2 dinárért vásárolják s ugyanakkor ugyanez a szőlő 6—7 dinár árban kerül eladásra a kispiacon. Ugyanez a helyzet a szilvánál is valamint a többi élelmicikknél. Ezek az állapotokon feltétlenül segíteni kell. A szónok kéri a polgármestert és a főkapitányt, hogy tegye meg a szükséges intézkedéseket az árdrágítók ellen s alkalmazza velük szemben a városi szabályrendeletet.

A polgármester tudomásul vette a szónok fejtegetéseit, amelyekhez a közgyűlés is egyhangulag hozzájárult.

Ezután a közgyűlés a napirendre tért át.

A városi tanács javaslatát a városi tisztviselők háborus éveinek beszámításáról a

nyugdíjjogosultságba a közgyűlés egyhangulag elfogadta.

Ugyancsak hozzájárult a közgyűlés a városi tanács felelősségéhez a közúti hid karbantartásának városi részesevé ellen. A városi tanács ugyanis azon az állásponton áll, hogy a közúti hid nem városi területen fekszik, úgy hogy annak karbantartásáról a kormánynak vagy a tartománynak kellene gondoskodni.

A közgyűlés ezután elfogadta a Pirosi ut kövezési munkálatainak kolaudációjáról szóló tanácsjelentést valamint a Kamenicai telepen megejtett kövezési munkálatokról szóló javaslatot, majd a megüresedett városi adótisztai állást töltötte be. A közgyűlés

Varagics Boriszláv városi napidíjást választotta meg adótisztáé.

Ezután a közgyűlés a napirend többi pontjait tárgyalta le.

A közgyűlés elfogadta a tanács javaslatát, amely Messzner Bélának kilátásba helyezi a városi illetőségbe való felvételét. Ezzel szemben a közgyűlés elutasította Ganglmeyer Ferenc, Pivec Franjo és Krinkovszki Anton erre vonatkozó kérelmét.

Ezzel a napirend kimerült s a polgármester este 6 órakor berekesztette az ülést.

Ugyanazon a helyen gyilkoltak meg egy kátyi földmivest, ahol három évvel ezelőtt ő követett el gyilkosságot

Borzalmas vérengzés a korcsmai verekedés után A csendőrség letartóztatta a gyilkost

Vasárnap délután nagyobb társaság gyűlt össze Kátyon, Vljakov Jován korcsmájában. Az emberek csendesen iddögáltak és szórakoztak. Az egyik asztalnál ült Kapetanov Gena kátyi földmives és Marin Vaszics Jován cipészmeister.

Jó falusi szokás szerjnt a társaság több tagja az elfogyasztott alkoholtól felhevült s rövidesen parázs verekedés támadt Kapetanovics és Vaszics között, melynek folyamán

Vaszics vastag botjával fejbeütötte Kapetanovot.

Vaszics ezután szó nélkül eltávozott a korcsmából s egy másik korcsmában folytatta az ivást. Később jsmét kijött az uccára s ez alkalommal újból összetalálkoztak Kapetanovval, aki már előzőleg mindennütt kereste ellenfelét.

A találkozás ezuttal végzetes következményekkel járt, amennyiben az összeszóvalalkozásból kifolyólag

Kapetanov kést húzott elő a zsebéből s azt Vaszics mellébe szurta, aki jajszó nélkül holtan rogyott

—255, hatos 220—230, hetes 180—190, nyolcas 120—130. Fehér bab 2% k. d. 450—460. Irányzat: Változatlan. Forgalom: Buza 34, zab 2, tengeri 161, liszt 2, bab 2.

CHIKAGOI TERMÉNYTÖZSDE

Buza: Egyetlen. Szeptemberre 128.75, decemberre 135 háromnyolcad, márciusra 141, májusra 145 egynyolcad. Tengeri: Nyugodt. Szeptemberre 97 hétnyolcad, decemberre 96 egynyolcad, márciusra 100 egynyolcad, májusra 103 egynyolcad. Zab: Alig tartott. Szeptemberre 101.25, decemberre 107 háromnyolcad, márciusra 112 hétnyolcad.

össze.

A rendőri bizottság megállapította, hogy a gyilkos a szerencsétlen ember szívét szurta keresztül, úgy hogy a halál azonnal bekövetkezett.

Erdekes, hogy

Vaszics Jován 1926. április 11-én ugyanazon a helyen, ahol a vasárnapi gyilkosság történt, ugyancsak egy összeszóvalalkozásból kifolyólag leszurta Jelics Szava földmivest, aki azonnal meghalt.

A noviszádi törvényszék 1926 szeptember 22-én tíz évi fegyházra ítélte a vádlottat, aki azonban amnesztia folytán három évi raboskodás után kiszabadult. Vasárnap volt a harmadik évfordulója, hogy tíz évi fegyházra ítélték s most ő lett a gyilkosság áldozata.

Tegnap délután egy órakor dr. Vukovjac Zsarko államügyész és Papricsics vízsgálóbíró kiszállt a gyilkosság színhelyére, ahol megejtették a boncolást.

Kapetanov Genát a rendőrség letartóztatta.

Rozs: Egyetlen. Szeptemberre 50 ötnyolcad, decemberre 53, márciusra 55.75, májusra 57 háromnyolcad.

WINNIPEG

Irányzat: Nyugodt. Buza októberre 146 ötnyolcad, decemberre 147 és fél, márciusra 153 háromnyolcad.

LIVERPOOL

Buza októberre 9 sh 2 ötnyolcad, decemberre 9 sh 3, május 10 sh 5 háromnyolcad.

...

Kirándultam

Szép, meleg idő volt vasárnap, az emberek boldogan dörzsölték a kezüket s mindenki áhitatos arccal figyelte az égboltozatot, ahonnan mosolyogva sütött le a nap. Mit tesz ilyenkor az ember, ha meleg van? Kirándul. En is kirándultam s már előre izgultam a kirándulás várható örömein. Hová megyünk? Hová is mennénk máshová, ha nem az Éfjához, a Romicsához, a Helaiszhoz s a többi kiskorcsmákba, ahova az ember rossz levegőt és jó borokat megszippantani. Felcélhelődtem tehát kompániával együtt s a Ramatama hírneves asztaltársaság bölcs vezetése mellett átrándultam Petrovaradinba. Rucksackot is vittem magammal, mert hát ilyenkor i lik turistának felöltözni, a szeges cipőt is felvettem, hátha lecsuszik az ember, ha felmászik a petrovaradini Gaurizankárra.

Eszembe jutott az a vers, amelyet még az iskolában tanultunk s amely azt mondja: „harminc nemes Budára tart“ s olyan büszkén lépkedtem a petrovaradini vár felé, mint Kont, a kemény vitéz. Borzasztóan szeretem a turizmust, nem esoda tehát, ha a nehéz tura után rögvést betértünk az Éfjához. Annyi rengeteg kilométer után mégis kifárad az ember. Az Éfjánál már alig lehetett helyet kapni. Mindenki ivott, az asztalokon ott terpeszkedtek a hatalmas flakák a szokásos rózsaszínű lével, az asztalok mellett pedig urak, hölgyek, öregek, fiatalok, férfiak asszonyok, leányok, gyerekek és kutyák. Itt-ott csibék is felrepültek az asztalra, a hátsó udvarról pedig olyan kellemes malacszag áradt szét (már mint a disznó-ölből), hogy szinte falusi stimungba jöttem. Érdekes például, hogyha tegyük fel, az ember Bécsből kirándul a Szemerlingre, ott csupa idegen arcokat lát, itt azonban, ahova csak néztem, mindenütt noviszádi ismerősökkel találkoztam. Már meszt szíriől köszönnek egymásnak az emberek: „Ó, alászolgaja doktor, maga is itt van?“ „Ohó, igazgató ur, hát maga mit csinál itt?“ „Habdjére Blau ur, hogyvan, hogyvan?“ Itt mindenki örül egymásnak s meglepetten üdvözlik egymást, mintha legalább is Montevidióban találkoztak volna.

Amikor már végigköszöntünk az asztalokon, mindenki leül, elhivatja a negédes Angelinát s rendelni kezd:

— Mi van enniavaló? — hangzik az egyik asztalról.

— Szalame, szira, putra i vina — hangzik a szírién válasza.

A másik asztalról viszont:

— Putra, szira, vina i szalame!

Mindenki tudja, már évek óta, hogy nincs más, de mindenki megkérdezi, azután szélesen, mosolygó, kerekded arccal szétterjeszti lábait s büszkén elmondogatja a „menüt“.

Ezután felvonul a kiszolgálók tömege, egymás hegyén-hátán, itt-ott tányérok és poharak borulnak fel, kiabálás, lármá, veszedés, rohanás s mire elmúlik a szokásos félóra, már ott van előttünk a szokásos zombori, hagyma, paprika és bor.

Hát nem gyönyörűek a kirándulás örömei? A finom, előkelő noviszádi hölgyek ujjakkal huzogtatják le a szalámiról a bőrt, az eredeti Corty parfüm szagát elnyomja a disznó-öl illata, a tányérokba legyek és hernyók hullanak, a bor olyan kétségbeesetten jó, mint a bramaputrai kecsge, de azért itt mindenki „jól érzi magát“ s a komoly és előkelő urak viruló arccal ülnek az asztal mellett s „örülnek kirándulásnak“. A sötét mellett kocabanda cincog, olyan rongyosak szegények, mint a nápolyi kol-dusok, a különböző bogarak még a nagybölgöt is ellepték, de az urak nagyokat tapsolnak, mikor a primás elhuzza, hogy: pardon, pardon, szenyora s a zeneértők ráfogják, hogy ez a spanyol himnusz.

Dimitrije pátriárka vasárnap Noviszádon tartózkodott

A püspöki palotában Damaszkín protogyakon fogadta az egyházfőt

Dimitrije patriarcha vasárnap délután 4 órakor dr. Vuics Vjekentije arhimandrita társaságában Szrmszki Karlovciból Noviszádra érkezett. A főpásztor autóján a püspöki palotába hajtatott, ahol Csirics Irenej püspök távollétében

Damaszkín protogyakon fogadta.

A patriárka néhány percig elbeszélge-

tett a protogyakkal, majd a püspöki templomba ment, ahol áldást osztott a nagyszámban megjelent hívőknek, s kis aranyérmeket osztott ki a temploman lévő gyermekek között.

A főpásztor délután 6 órakor ismét visszautazott Karlovciba.

A bonton megkívánja, hogy az ember legalább öt óráig maradjon az Éfjánál, aztán elmegy a Romicsához, ott is lehajtuk a két litert, majd tovább megy egy stációval, a sötét uccákon nekimegy a telefonpóznának, legurul az árokba, ha szerencséje van, kilicamítja a lábát, összeszólalkozik az uccákon felvonuló rézség emberekkel, itt-ott meg is verik, összekaszabolják s mire éjfél ütött az óra, szerencsésen kikötött Noviszádon.

Merje még valaki mondani, hogy nem élvezet Petrovaradinba kirándulni!

K. A.

1929. Szeptember 24. Kedd

Romai katolikus: Fog. kiv. B. A. Protestáns: Gellért. Görög keleti: (szeptember 11) Teodóra. A nap kel 5 óra 26 percekor nyugszik 17 óra 33 percekor. A hold kel 20 óra 31 percekor, nyugszik 12 óra 15 percekor.

— **Egyházi hír.** Máthi Kálmán volt kulai káplán Bácsalmásra és Horváth János volt petrovozelói káplán Jánoshalmára kerültek ugyanilyen minőségben.

— **Megkezdődtek Cseh-szlovákiaiban a Szent Vencel millenáris ünnepségek.** Prágából jelentik: Vasárnap kora reggel a cseh koronázási ereklyéket a központi levéltárból átvitték a Szent Vitus székesegyház új épületrészébe, ahol üvegszekrényben helyezték el. Egész nap óriási embertömeg tolongott az üvegszekrény előtt, hogy a ritka látványosságot megtekintse. A millenáris ünnepséget ünnepi ülés nyitotta meg, amelyen Krofta dr. meghatalmazott miniszter, rendkívüli követ mondott ünnepi beszédet. Hangsúlyozta, hogy a Szent Vencel millenjum nemcsak a katolikus egyház híveinek ünnepe, akik őt szentjüknek tekintik, hanem az egész népé és államé.

— **A noviszádi zenebarátok egyesületének közgyűlése.** A noviszádi zenebarátok egyesülete szeptember 29-én, vasárnap délelőtt tíz órakor tartja ezidei rendes közgyűlését az Elite-kávéház különtermében. A közgyűlést csak ötven tag jelenlétében tartják meg, határozatképtelenség esetén azonban egy órával később, tekintet nélkül a jelenlévő tagok számára.

— **Az Agrárbank már folyósít kölcsönöket.** Beogradból jelentik: Miután az Agrárbank már megkezdte működését s kidolgozta a kölcsönök folyósítására vonatkozó szabályrendeletet, az igazgatóság felhívja az érdekelteket, hogy kölcsönfolyósítási ügyekben forduljanak közvetlenül az Agrárbank igazgatóságához. A kölcsönfolyósítást az Agrárbank kezeli.

— **Dr. Matanovic Sztanko előléptetése.** Öfelsége a király az egészségügyi miniszter előterjesztésére dr. Frajt Ferenc zagrebi egészségügyi előadó és dr. Matanovic Sztanko noviszádi kórházi főorvost a IV. fizetési csoport első kategóriájába léptette elő.

GONDOLJON a közeledő téli hónapokra és szerezze be már most **TÜZIFA, STÉN ÉS KOKSZ** szükségletét **PACIK ISTVÁN ÉS FIA** katalógiumában **NOVISAD, Piroal ut. Vásártér. Telefon 26-10.**

— **Elöléptetés és felmentés.** Szomborból jelentik: Vranics Milutin bácskai tartományi számvevősegi előadó f. évi július 1. érvényesül a II. kategória 4. csoportjának második fokozatába lépett elő. A tartományi főispán dr. Roics György kátyi községi or-

— **Három embert megölt a felrobbant gránát.** Barcelonából jelentik: Vigyázatlanság következtében felrobbant egy gránát. három katona meghalt, egy tiszt és két katona súlyosan megsebesült.

— **Befejeződött az állatorvosok noviszádi kongresszusa.** Az állatorvosok noviszádi kongresszusa vasárnap fejezte be tanácskozásait. A délelőtti ülésen a kongresszus határozati javaslatot fogadott el, amelyben arra kéri a földművelésügyi minisztert, hogy a miniszterium állategészségügyi osztályának élére szakképzett állatorvost nevezzen ki. A kongresszus résztvevői azután átmentek az Odeon moziba, ahol Hempt Adolf dr. a noviszádi bakteriologiai intézet főnöke a veszettség elleni oltásról tartott rendkívül érdekes előadást. Az előadás befejezése után a kongresszus megválasztotta az új vezetőségét. A szövetség elnöke Kondics Koszta dr. lett, alelnökök Schiebert Simon dr. és Geth Milutin. A kongresszus tagjai tegnap kirándulást tettek Beocsinba, a Venáera és Krusedolba, este pedig elutaztak Noviszádról.

— **Meghalt az orosz cári flotta volt parancsnoka.** Nizzából jelentik: Veszlagov orosz tengernagy, aki a boxerlázadás alkalmával az ottani szövetséges csapatok parancsnoka volt, később pedig az orosz cári uralom alatt a csendes óceáni flotta parancsnokává nevezték ki, tegnap a páris-nizzai gyorsvonaton hirtelen meghalt. Veszlagov tengernagy 87 esztendő volt.

— **Vesztett sakálók garázdálkodnak egy délindiai községben.** Londonból jelentik: Délindiaiban, Kotagire község környékén vestett sakálók garázdálkodnak, amelyek több embert és állatot megmártak. A hatóságok attól tartanak, hogy a veszettség elterjedését nem lehet megakadályozni, mjtán a tudatlan lakosság nem ismeri a Pasteur-kezelést és nem irtja ki a megmárt állatokat.

— **Lopásért — másfélévi fegyház.** A noviszádi törvényszék büntető tanácsa tegnap vont a felelősségre Kaacsánszki Dusan csurugi papucsost, aki Kiszácson betört Vozár Anna lakásába s ki akarta rabolni az asszonyt, a betörést azonban idejekorán észrevették s a tettest letartóztatták. A bíróság másfélévi fegyházra ítélte a vádlottat.

— **Segélyezi a tartomány a Szerbek, Horvátok és Szlovének maticáját.** Szomborból írják: Az élő és elhunyt szerbek, horvátok és szlovének maticája, melynek alapszabályait még 1927-ben hagyta jóvá a belügyminiszter, kérvénnyel fordult a tartományi biztoshoz, hogy az 1930. évi tartományi költségvetésbe a Matica segélyezésére megfelelő összeget vételessék fel. A tartományi biztos a kérelemnek helyt adott és elrendelte, hogy a szociálpolitikai ügyosztály az 1930. évi költségvetésbe a Matica segélyezésére bizonytalan összeget állítson be és hogy a hivatalos lap az egyesület alapszabályait díjtalanul leközölje.

— A katolikus hitközség dísztermében tartják meg a dahlia kiállítását. Megírtuk, hogy a vajdasági kertészegyesület vasárnap, szeptember 29-én nyitja meg nagyszabású dahlia és székfűkiállítását. Tekintettel arra, hogy a kiállításra rendkívül sok résztvevő jelentkezett, a kertészegyesület elhatározta, hogy a kiállítás nem a kertészotthonban, hanem a noviszádi katolikus hitközség dísztermében tartja meg. A kiállítás vasárnap délelőtt 10 órakor nyílik meg és hétfő estig marad nyitva.

— A beltéri katolikus kör és a katolikus olvasókör alakuló közgyűlése. Szeptember 22-én vasárnap folyt le a két katolikus kör alakuló közgyűlése, amelyen számosan vettek részt. Az új alapszabályokat egyhangulag elfogadták és jóváhagyás végett az egyházi és világi hatóságokhoz felterjesztették.

— Szőnyegek, függönyök, ágycarniturák; tuszor 150—220. cm széles grenadin opal batiszt és mosóselymek ruháknak nagy választéka. Kara és Fratricsevics, az Órangyalhoz, Novisad, Futoški put

HUZÁS Vásároljunk állami osztályosjegyet a noviszádi főelárusítónál
okt. 10. LUSTIG LAJOS banküzletében

— Bécsbe szállították a gyilkossággal vádolt Bauer Gusztávot. Bécsből jelentik: Bauer Gusztávot, akit Schaeffner Karolina meggyilkolásával vádolnak, tegnap Bécsbe szállították, miután a kiadatási eljárás befejeződött. Bauer továbbra is tagadja, hogy része lett volna a gyilkosságban. Védelmét Fressburger, a híres kriminalista vállalja.

— Hat munkást eltemetett a beomló föld Franciaországban. Párisból jelentik: Az Éise megyében lévő batény-i kőbányában hat munkást eltemetett a tezuhanó föld meg. Eddig két munkás holttestét hozták felszínre és semmi remény sincs arra, hogy a még hiányzó négy munkást megmenthetik az életnek.

— Németországba szülő ócskavas-csempészt lepleztek le Franciaországban. Milléből jelentik: Francia vámőrök az elmúlt év októberében Jeumont állomáson lefoglaltak két vagon ócskavasat, amelyet Németországba akartak csempészni. A nyomozás arra a megállapításra vezetett, hogy eddig már mintegy 150 tonna ócskavasat csempészték át Németországba, egy ottani gyár részére.

— Meghalt a budapesti ortodox izraelita hitközség főrabbija. Budapestről jelentik: Reich Koppel, a budapesti ortodox izraelita hitközség főrabbija vasárnap délután elhunyt. Tegnapi délután temették óriási részvét mellett. A gyászszertartást harmincnyolc rabbi végezte, majd az elhunytat a németvölgyi temetőben örök nyugalomra helyezték.

— Noviszádi adófizetők figyelmébe. A noviszádi pénzügyigazgatóság felhívja mindazokat az adófizetőket, akik hátralékaikat eddig nem fizették be, hogy azokat a hó végéig rendezzék, mert különben a pénzügyigazgatóság kénytelen lesz a behajtást október elsejétől kezdődően saját közegeivel a legerélyesebben keresztülvinni. Együttal felhívják a nyugdíjasok figyelmét arra, hogy a nyugdíjletmények mindenkor csak a hó második és harmadik napjára kerülnek kifizetésre, míg az elkészített nyugdíjait a hónap tizedik napján vehetik fel.

— A gabona ára és a termelési költségek közötti nagy különbség katasztrófális helyzetet teremthet a magyar mezőgazdaságban. Budapestről jelentik: Az idén már eddig ötvenezer máz-árai több búzát szállítottak külföldre, mint tavaly az egész évben. Jellemző a rossz terményárakra, hogy mégis 1.600.000 pengővel kevesebbet fizetett a külföld a magyar búzáért a tavalyi-

Kettős vereséget szenvedett a Makedonkosz Noviszádon

Szép és gyors játékot produkált a vendégcsapat, a NAK és Rádnicski mégis megérdemelten győzött

Vasárnap „jó” napja volt a noviszádi futballsportnak. Jónévi külföldi és vidéki csapattal mérték össze erejüket noviszádi egyesületek és mind a két mérkőzés a noviszádi színek győzelmével végződött.

Noviszádi pályán rég látott hatalmas közönség előtt zajlott le a

NAK—Makedonkosz 3:2 (1:1)

eredménnyel zárult mérkőzés. A Makedonkosz rendkívül gyors, rámenő játékot kultiválja, munkabírása olyan, hogy bármely noviszádi csapatnak példaképül szolgálhat.

A játék a hullámzó és izgalmas mozzanatok sorozata volt. A NAK tehnikával igyekezett pótolni a görögök rendkívüli gyorsaságát és az ügyesen megjátszott akciók végül is győzelemhez vezettek a noviszádi kékfűhéreket. Az előmérkőzésen a borbélyok 7:1 arányban legyőzték az órasokat.

Ugyancsak vereséggel távozott Noviszádról az oszijekji Gradjanszki is.

Makkabi—Gradjanszki 2:0 (0:0)

A Makkabi ezuttal először szerepelt te az utóbbi hónapok során átigazolt új játékosait és a kétszer negyvenöt perc alatt pillanatig sem volt kétes a győzelme.

Az első félidő gól nélkül telt el, de már ekkor is csak az oszijekji védelem pompás munkája mentette meg a hálót a góltól. A második félidőben azután két gólból ki- fejezésre jut a Makkabi fölénye.

Az előmérkőzés során a Vojvodina I. b. csapata 4:1 (2:1) gólarányban biztosan győzött a karlocai Szloga ellen.

A másodosztályú bajnoki mérkőzések közül a Palánkán lejátszott

Szlovacska—Szloga 2:0 (1:0)

eredménnyel zárult mérkőzés rendkívül hízelgő eredmény a Szlovacska, mert a Szloga odahaza félelmetes ellenfél.

Gradjanszki—PAK 3:1 (3:0)

A másodosztályú bajnokság harmadik fordulójának ez a legnagyobb meglepetése. A Juda Makkabi legyőzése után a petrovaradiri Gradjanszki második legerősebb ellenfelét győzte le a Postások együttesében és ezzel a bajnokság legkomolyabb várományosa lett.

Szubotica:

SzAND—ZsAK 4:0 (2:0). I. osztályú bajnoki.

Bácska—Ferrum 3:1 (1:0). I. osztályú bajnoki.

val szemben. A Mezőgazdasági Kamara memorandumot készít, amely a gabonaértékesítéssel kapcsolatos óhajátait tartalmazza. Megállapítja a memorandum, hogy a gabona ára és a termelési költségek közötti nagy különbség katasztrófára vezethet. A memorandumot Bethlen István gróf miniszterelnök elé terjesztik.

Szombor:
Szombori ZsAK—Szombori Sport 2:0 (2:0). I. osztályú bajnoki.

Veliki Beeskerek:

Szoko (Beograd)—Schwaebische-Obilics komb. 4:3 (3:2).

Kinizsi (Temesvár)—Borac, Vojvodina, ZsAK komb. 5:0 (1:0).

Szenta:

Szombori Szoko—Szentai A. K. 3:2 (1:1). I. osztályú bajnoki.

Szentai Rádnicski—Becsei Teszla 4:1 (2:1). Barátságos.

Beograd:

Beograd—Zagreb 5:2 (4:1). A vasárnap 4:0-ás győzelem után Beograd csapata, a revansmérkőzésen is biztos győzelmet aratott Zagreb válogatott csapatán.

Szplít:

Oszijek—Szplít válogatott 3:1.

Szaribecsej:

Szoko—Dulcis (Vrbasz) 1:0 (0:0). I. osztályú bajnoki.

Szófia:

Jugoszlávia—S. K. Szófia 0:0.

Budapest:

Ferencváros—III. kerület 8:0 (4:0).

Hungária—Bástya 6:1 (1:1).

Kispest—Pécsbaranya 0:0.

Kaposvár:

Harihárom—Somogy 2:0 (2:0).

Szombathely:

Sabária—BAKFC 4:0 (2:0).

Hétfő:

Rádnicski—Makedonkosz 2:1 (1:0). Nemzetközi mérkőzés

A hétköznap ellenére is szépszámu közönség gyűlt egybe tegnap a Rádnicski pályán, hogy tanuja legyen a szaloniki csapat második mérkőzésének. A játék a vasárnapéhoz hasonlóan elejétől végig rendkívül gyors iramu volt. Egymást követték a váltakozó helyzetek. A Rádnicski az első félidőben egy góllal vezetett, és egygólos előnyét a Makedonkosz egy gólja mellett is végig megtartotta.

A NAK vivői szerdán este 8 órakor megbeszélést tartanak a Fehér Ökörben, a vivőtréningek megkezdéséről.

Futballisták és hazenások a legjobb tétlitréning a tánc. Szombaton egy hathetes tánckurzust kezd a Lövdében Nemes tánc- és sporttanító.

Tömegsztrájkot terveznek a csehszlovákiai kommunisták

Prágából jelentik: A kommunista párt Prága környékén konferenciát tartott, amelyen elfogadták az egységes harci front megalakítására vonatkozó javaslatot. Elhatározták azt is, hogy november 7-én, vagyis az olasz forradalom kitörésének tizenkettedik évfordulóján, tömegsztrájkot rendeznek. A rendőrség későn érkezett a be nem jelentett gyűlésre és így nem tudta idejében felosztatni, a titkos gyűlést.

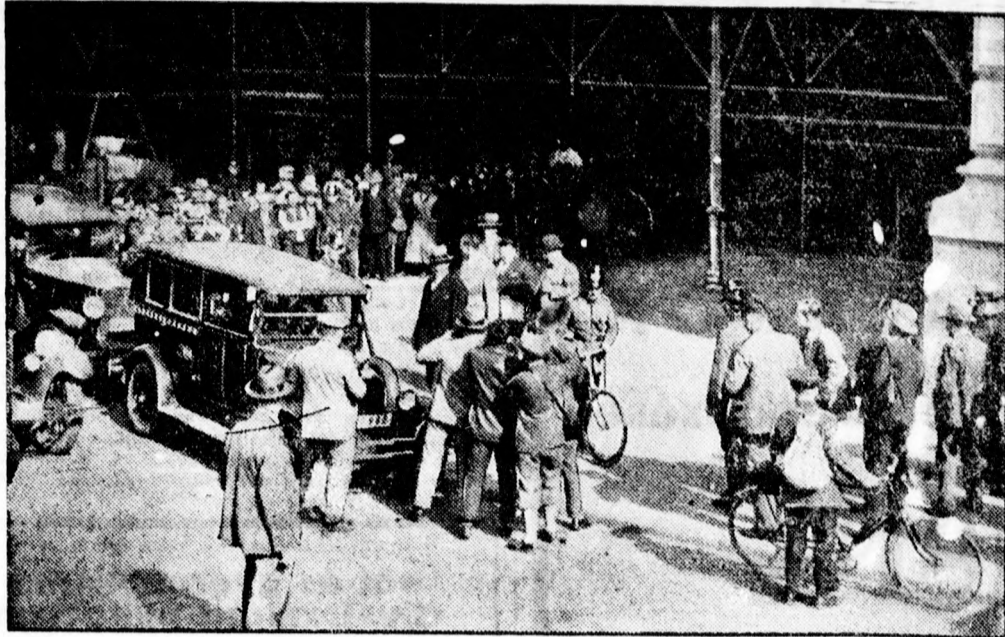
APOLLO szept. 24-én

ELISO a Kaukasus leánya

Dráma Kaukasusból

Főszereplők: KIRA ANDRONIKASURLI, I. MAMROZIJA

Berlinbe hozzák a bombamerénylőket

A legutóbbi németországi bombamerénylővel kapcsolatban 21 embert tartóztatnak le. Képünk a letartóztatott merénylők Berlinbe való érkezését ábrázolja.

RADIO-MŰSOR

Kedd, szeptember 24

Beograd. 11.20 és 11.45: Vizállásjelentés. 12: Pontos időjelzés. 12.10: Kis gramofónhangverseny. 12.30: Közgazdasági hírek és tőzsdejelentések. 12.45: Gramofónhangverseny. 13.15: Ujsághírek. 17.30: Petrovics Aleksza előadása a szakácsművészetéről. 18: Hangversenyátvitel a Moszkva kávéházából. 20: A rádió zenekar hangversenye. Közreműködik Pinterovics Emma, a beográdi opera tagja. 21.30: Ujsághírek. 21.45: Jovanovics J. novellákat olvas fel. 22.15: A rádió kvartett hangversenye.

Zagreb. 11.30: Gramofónhangverseny. 12: Déli harangszó. 12.05: Gramofónhangverseny. 17.30: A házi zenekar hangversenye.

20: Hangversenyközvetítés Ljubljanából. 22: Könyvű zene.

Budapest. 9.15: A rádió házikvartettjének hangversenye. 11: A budapesti rendőr zenekar fuvóegyüttesének hangversenye. 12: Déli harangszó. 12.05: A hangverseny folytatása. 14.30: Hírek, élelmiszerárak. 16: Molnár Aladár meséi. 16.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 17.45: Szórakoztató zene. 19.30: Kentner Lajos zongorahangversenye. 20.15: Előadás a Studióból. Egyfelvonásosok. 22.10: Pontos időjelzés, időjárásjelentés és hírek. Majd: Pertis Jenő és cigányzenekarának hangversenye.

Berlin. 14: Gramofónzene. 16.30: Délutáni hangverseny. 17.15: Gyermekekora. 19: Szórakoztató zene.

Kassa. 12.05: Déli hangverseny. 17.10: Hangverseny. 19.05: Vidám-est. 22.20: Kávéházi zene.

München. 11.20: Gramofónzene. 12.30: Gramofónzene. 15: Győri Lakatos Flóris cigányzenekarának hangversenye. 18: Délutáni hangverseny. 19.30: Hogyan leszünk milliomosok, felolvasás. 21.25: Szimfonikus hangverseny.

Prága. 11.30: Gramofónzene. 12.20: Déli hangverseny. 16.30: Délutáni hangverseny. 19.05: Fuvózenekari hangverseny. 20: Zenekari hangverseny. 22.20: Kávéházi zene.

Harmincnapos szárazság után a fagypont alá süllyedt a hőmérséklet Angliában

Londonból jelentik: Londonban és környékén harmincegy nap óta a legnagyobb szárazság uralkodik, amelyre 1858-óta nem volt példa. Az ország északi részében rettenetes vihar tombol. Liverpool kikötőjéből sok oceanjáró hajó nem indulhatott el, a heves szélvihar miatt.

Az ország egyes részeiből érkezett jelentések szerint, a hőmérséklet a fagypont alá süllyedt. A szárazság megszűnésére egyelőre kilátás nincs.

Nyiltozt*

Nyiltozt!

Alulirott kiadóhivatal megcáfolja azokat a híreket, mintha Ádám E. emér ur tartozna a lapvállalatunknak. Ádám ur jogosítva van egy hirdetesi, mint aquirált előfizetési után a kiadóhivatalunknak járó összegeket inkasszálni.

Szobotica, 1929. szeptember 23.

A Képes Vasárnap kiadóhivatala

*E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség

A ZSARNOK FÉRJ IGÁJÁBAN

(14)

TÖRTENETI REGÉNY
Írta: FARKAS EMÓD

— Te téped azt össze nyomorult, te, aki ezt a szegény asszonyt ágyasodnak nézed és úgy bánod vele, hogy a kocsisod is kiköp már a hátad mögött.

— Távozz, — kiáltott fel reszketve Révay és arca elkékült a dühtől.

Kezét felemelte és az ajtóra mutatott. Bakics összefonta mellén a karjait, sőtétén végigmérte őt és lesújtó megvetéssel mondotta:

— Silány féreg te, akiben annyi önértzet sincs, mint egy utszéli pindróban, te még fenyegetni és kiutasítani mersz.

— Igen, mert most már tisztán látom, hogy te lázítod ellenem feleségemet s kapva kapsz minden csekélységen, hogy a szíved elfordítsad tőlem.

— Hazudik, — csattant fel Zsuzsanna. Aki megaláz, üt ver és fojtogat, az kigyelmed és senki más. Aki szavát megszegi, a hitvesi hűséget bemoeskolja, aki folyton tilosban cserkészik, az nem én vagyok, hanem kigyelmed. De elég volt, nem tűröm tovább, mert gyűlölöm.

— Gyűlölsz, — hebegte lesújtva Révay.

— Igen, utálok és gyűlölöm és ha epedve vártam Bakicsot, nagy oka volt ennek. Egyedül ő szabadíthat meg engem a pokoltól.

Zsuzsanna e heves kifakadás után kimerülten dőlt vissza a karosszékébe és hangozókogásra fakadt.

— Látod, mit csinálsz, — mondta keserű szemrehányással Révay.

— Hitvány, a magad bűnét nekem ro-

vod fel!

— Igen, egyedül neked és szépen kérek, maradj el házamtól.

— Ha tudnám, hogy megbecsülöd ezt az áldott lelket, ha tudnám, hogy ezentul úgy közéletenél hozzá, mint egy szenthez, talán ezt is megtenném, de így nem tehetem, csupán egy feltétel alatt.

Révayné hirtelen felkapta fejét és hoszszan, mereven nézett Bakicsra.

— Semmi szín alatt se tedd ezt, — mondta neki esdő pillantása.

Révay uram azonban két kézzel kapott rajta.

— Milyen feltétel az?

— Irást kell adnod arról, hogy feleségedet mindjárt a mézes hetekben kegyetlenül megverted, azután is sokszor korbácsolod, letiporod, inasoddal mint egy kémmeleg vigyáztattad s bár az minden lépését megfigyelte, soha semmi olyant nem tapasztalt, amiért jogod lett volna őt bántalmaznod.

Révay tágranyit szemekkel bámult Bakicsra.

— Fegyvert akarsz ezzel kicsikarni tőlem, amellyel bármely pillanatban lesujthatsz?

— Igen, fegyvert akarok látni a kezemben, olyan fegyvert, amellyel bármikor arcul üthetlek és meggyalázhatlak, ha ismét megszegéd, amit ez írásban szent esküvéssel megfogadsz.

— Péter, kész vagyok irást adni, de igéred meg, hogy sohasem léped át a küszöböt, ha csak én nem hívlak.

— Ezt nem ígérhetem meg, hanem kerülni fogom a házad táját, de ha megtudom, hogy ismét bántalmazod a hugomat, tüstént itt termek és számadásra vonlak.

— Jól van, megteszem, amit kívánsz, de aztán te is tartsd meg a szavadat.

— Ha töredelmesen bevallod ez írásban vétkeidet és teljes javulást fogadsz, bizonyos lehetsz afelől, hogy én nem fogom

megháborítani a ti boldogságtokat.

— Soha, de sohasem leszek én már boldog veled, — zokogta Zsuzsanna.

— Ez az utolsó próba, édes hugom, ha most sem változik meg az ura, akkor elviszem innen és válópert indít ellene.

— Inkább most mennék, mint később, mert jaj és keserv itt az életem.

— A hitvesnek tünni kell, tehát tünni, édes hugomasszony is, ha az öcsém magába száll és mindig emlékezetében tartja, hogy kötelevényében mit fogadott, talán még szebb napokat is láthat ebben a szomorú kastélyban.

— Jöjj tehát, írjuk meg azt a kötelezőt.

— Hozd ide a tintát és papirost, azt akarom, hogy a hugomasszony is hallja, mit fogadsz.

Révay egy pillanatig habozott. Aztán kiment a szobából. Zsuzsanna a szék karfájába fogózott és felemelkedett.

— Édes bátyámuram, — szólalt meg halkán, szomorúan s hangjában végtelen fájdalom és keserűség sirt fel.

— Legyen nyugodt Zsuzsanna, tudom én mit csinállok.

— Nem, nem tudja kigyelmed, ha sokáig nem látom, meghalok bánatomban.

— Révay maga írja alá a halálos ítéletét, még meg is fogja pecsételni, a családi pecsétgyűrűjével.

— Nem értem kigyelmedet.

— Kétszínű ember ő, most mindenre kész, hogy lerázhasson a nyakáról, de éppen ez írással jogosít fel arra, hogy ellenőrizzem tetteit, viselkedését és bármikor tönkre tegyem a világ előtt, ha ezentul is az marad, aki volt.

— Oh bátyám, olyan nyugtalan vagyok, ki véd meg engemet, ha kigyelmed nem lépi át küszöbünket, ki előtt tárhatom ki a szívemet, ha elhagy engem.

Léptek hallatszottak.

Folytatása következik.

EZT TUDNIA KELL:

A leggazdaságosabb gőztermelést biztosítják a

GANZ

GŐZKAZÁNOK és önműködő tüzelőberendezések

GANZ

KAZÁNTELEKEL

jelentékeny értékű

MEGTAKARÍTÁSOKAT ÉR EL.

Ezen megtakarítások összegéből könnyű szerrel modernizálhatja elavult nem gazdaságos kazántelepét. Díjmentes mérnöki látogatás. Tervezések díjmentesen készülnek.

Felvilágosítással szolgál:

JUGOSZLAV GANZ RÉSZV.-TÁRS.
Beograd, Zagreb,
Karadjordjeva 75. - Tel. 23-90, 44-33. Draškovičeva 27. - Tel. 55-87
Sürgöny: **Ganz**

Creme Leodor

négy fontos esetben alkalmazható:

Napégésnél a Leodor crème csodásan hűsít és megakadályozza a bőr fájdalmas gyulladást.

Rovarok csipésénél a Leodor crème vastagon felkenve megakadályozza a fájdalmas daganatot és viszketést

A puder alatt a Leodor crème decens virágillatával kitűnő szolgálatot teljesít.

A kéz vörösségét és a bőrnek nem szép színét megszünteti a hófehér Leodor crème és úgy a kéz, mint az arcbőrnek azt a hamvas színt adja, melyet az előkelő hölgynek megkövetelünk.

Tubusa Din. 14.50 és Din. 9.—, a hozzávaló Leodor szappan darabja Din. 8.—. Kapható minden Chlorodont árusító helyen. — Ezen hirdetés mint nyomtatvány (nyit borítékban) beküldés ellenében egy többszöri használatra elegendő próba-tubussal ingyen szolgál: Leo-Werke A.-G., Jugoszlávia vezérképviselője: Tvornice Zlatorog, Maribor 63

Tisztelettel értesítem a t. közönséget, hogy

női és gyermekruha divatszalon nyitottam

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan elkészítenek. Jobb házból való tanulóányokat, vidékieket teljes ellátással felveszek. Tisztelettel

TIBOR ANNA

Novisad, Futoski put 116. és Prkmorska ul. 3.
Ugyanitt egy uccal helyiség üzletnek vagy műhelynek kiadó

SNEFF ISTVÁN

faszobrászati és iparművészeti műterme
SREM. MITROVICA

Ajándi legmodernebb kivitelben készült csillárakat, állólámpákat és a faszobrászat keretébe vágó bármilyen művészi munkák elkészítését. Az 1925. évi mitrovicai iparkiallításán aranyéremmel és díszoklevéllel kitüntetve.

APRÓ HIRDETÉSEK

egy hétköznap, mint vasárnap.
Egy szó 1 dinár, NAGY BETŰS 2 dinár,
a legkisebb apróhirdetés 10 dinár.

ELADÓ

ELADÓ ujonnan épült ház, 30 év óta fennálló fűszerüzlet és vendéglővel, eiközözés miatt, Cím Lapszki András, Maradik (Srem). 3391

ELADÓ 4 darab svajci fejőstehen Pacsu János intézőnél, Ottomajor, — posta Kiszacs. 3343

KIADÓ

Kiadó okt. 1-re 2 szoba, fürdőszoba, mellékhelyiségek. Vízvezeték. Ugyanott 1 szobás. Cím a kiadóban. 3298

KERESLET

Veszek jóvarban levő, kis fehérek autót. Kss Pál kereskedő, Temerin. 3393

ÜGYES SEGÉ, aki a kirakat rendezéshez is ért, felvétetik a Párisi Nagy Áruházba, Nov sad. 3392

HELYI ÜGYNÖKÖT keres Schönberger i Drug fatelep, Strand put. 3394

KIFUTÓFIU felvétetik. Fehervári Géza kárpitos, Gajeva u. 3. 3396

A szerkesztésért és kiadásért ideiglenesen Andréa Dezső felel.

NEOVES HELYSÉGEK
SZARAZA TÉTELÉT
kőbőlegre falaszfajtaival vállalja
BEOGRADSKA FABRIKA ASFALTA
I KATRANSKI PROIZUODA
fiókgyárában
NOVISAD, Mali Liman
Strajlovo ul. Telefon 26-47
Kérjen árajánlatot!

HIRDETÉSEKET telvezz

A DÉLBÁCSKA
kiadóhivatal
Novisad, Kralja Petra 21

ÜGYNÖKÖK, rőfősáru részletfizetési eladásra, szép kereseti lehetőségekkel, azonnal felvétetnek. Cím a szerkesztőségben tudható meg. 3395

FIATAL, ügyes fehérnemű varróleány állandó munkára felvétetik. Ugyan ott 1-2 tanulóleány felvétetik. Cím Schmolka hirdetőben. 3381

ALLÁSTKERES

HÁZASPÁR állást keres. A nő mint szakácsnő, takarítónő, a férfi rakarnok, felügyelő, pénzeszedő, vagy éjjeli őr, esetleg házmesteri állást. Vidékre is elmennének. Cím a kiadóban. 2122

KÜLÖNFÉLE

ELVESZETT szombaton délelőtt a Temerin-Jarek közötti utvonalon a temerini autobuszról egy doboz, amelyben négy darab kiszabott férfi felöltő volt. Miután a csomag értékét az autó sofőrjének ke.lene megfizetni, azuton keri a becsületes megtalelőt, hogy adja le buzateri temerini autobuszra, vagy a közsegházán. 3375

Minden autó, motorkerékpár, traktor, motorcsónak tulajdonos és mindenkinek, akit érdekel

Az acélsziszolász terén szerzett sokéves tapasztalatom, hosszú gyakorlatom és külföldi tanulmányaim segítettek elő abban, hogy a sok jó hengercsiszológép közül a legjobbat tudtam kiválasztani magamnak, mely csiszológépekkel a következő gyárak is dolgoznak
Daimler, Benz, Fiat, Magirus Luft-Hansa stb. stb. A fentemlítettnek lehetővé teszem, hogy a legjobb, legprecízebb és leggyorsabb hengurfurást és csiszolást a már megrendelt és a leg-özelebbi hetekben megérendő világmárkás hengercsiszológépeim segítségével.

FELLEGI JÓZSEF, Novisad
Futoski put 92.

A DÉLBÁCSKA NAPTÁRAI

KIS SZENT TERÉZ NAPTÁRA és a DÉLBÁCSKA NAPTÁRA

AZ 1930. ÉVRE

a jövő hónapban jelennek meg a „DÉLBÁCSKA” lapkiadóvállalat kiadásában
Novisad, Kralja Petra ul. 30., I. em.

Naptár rendelésekkel kérjük kiadóhivatalunkhoz fordulni.